

MŪSŲ LIETUVA

NR 8 (1282) XXV. 1973.M VASARIO – Fevereiro 22 D. 60 Centavų
K Juatindiba, 20 – Caixa Postal 4421 – 01000 São Paulo, ESP Telef 273 03 38

Plačiajame Pasaulyje

LONDONAS

Sovietų Rusijos galvos nerimauja. Kiti nuskrido prez. Niksono svarbiausias patarėjas Kissingeris ir ten jo pasiūlymai ėję labai nuoširdžiai, pasiekta įvairių susitarimų bet kokių niekas nepasakė. O Maskvai tai labai rūpi, kad amerikiečiai nesutartų su kiniečiais sovietu nenaudai.

USA

Per paskutinius porą mėnesių labai smegenalėjo Amerikos doleris, tas ištisus dešimtmečius buvęs kone pusės pasaulio pinigų atrama. Dolerį neseniai nupigino. To negana. Šiomis dienomis Niksonas paskelbė, jog ives visom importuojamom prekėm muitus. Amerikos prekyba su užsieniais vis duodanti nuostoliu. Nūtai įvedami tiems nuostoliam padengti.

ČEKOSLOVAKIJA

Nukrito S. Rusijos didelis lėktuvas nusileisdamas Pragos aerodroman. Iš 20 keleivių žuvę 77.

PRANCŪZIJA

Pirmojo Pasaulinio karo didvyris maršalas H. Petainas per karą su na-

ciais pasirasė atskira paliauba sutartį, sudarė vyriausybę kuri su jais bendradarbiavo iki nacių pralaimėjimo. Už tai jis po karo buvo sumtas pasmerktas mirti, prezidentas de Gaulle pakeitė mirties gausmę kalėjimu iki gyvos galvos, kur jis ir mirė sulaukęs 95 m. amžiaus.

IŠVOGĖ IŠ KAPO

Praėjusį sekmadienį, naktį į pirmą Maršalo lavonas dingo iš kapinių. Pasklido gandai, kad jį išsikasę patriotai prancūzai, karo veteranai ir slaptai palaidojo Verduno kovų garbės kapinyne, kur Petainas labai atsižymėjo. Bet kurioje vietoje jis palaidotas taip niekas ir nežino.

GRIŽTA NELAISVIAI

Ką sako laisvėmišėje kariai? Majoras J.R. Jansenas: „Jaučiuos tartum būčiau gyvenęs pragare šešerius metus. Atrodo, jog prisikėliau naujam gyvenimui. Ko labiausiai geidžiu, tai ko greičiausiai pasimatyti su savo tėvais broliais ir trimis savo vaikais“. Ir pridėjo kad jam esą labai malonu vėl pamatyt ir naudotis kasdieniais mažmožiais, kurių nebematęs per 6 metus. Pav. kvėpalų pauostyt, pavalgyt semai neberagautu valgių ir tt.

Solistė
AUDRONĖ
SIMONAITYTĖ
Mums
dar
nepažįstama,
bet Š. Amerikos
lietuvių
jau
labai
pamėgta.
Sveikinam!

SEKMĖS P. AME- RIKOS LIETUVIŲ KONGRESUI!

PRUDENCIJA

BIČKIENĖ

Europos

Š. Amerikos

Kanados

lietuvių

labai pamėgta

solistė,

lietuviškųjų

operu

primadona.

Sveikinam

sugrįžusia!

Susijaudinęs Edvardas Mechenbeieris sako: „Man ir mano nelaisvės draugams Dievas ir tikėjimas buvo stipriausia paguoda, suraminimas. O jau didžiausios jėgos rasdavau galvodamas apie savo žmoną. Yra svarbus dalykas žinot, jog kas nors pasaulyje už tave meldžiasi“.

Komunistai paleido nelaisvius gerai aprūpintus. Leido pasiimti nelaisvės pilkuosius švarkus, medvilnės kelnes, popilino marškinius. Siuvėjai pasiuvo visiems naujas, primieruotas eilutes. Gavo geros odos brangius batus. Žodžiu paleisdami nelaisvius komunistai „neapsik...“ ir padarė sau gerą propagandą.

PRANCŪZIJA

Čia turėjo įvykti Amerikos kariuomenės pabėgėlių-dezertyrų suvažiavimas. Jie reikalauja, kad Amerikos valdžia dovanotų jiems bausmes už dezertyravimą. Bet Prancūzijos valdžia nedavė suvažiavimui leidimo. O prez. Niksonas pasakė, jog amnestijos neskelbsias. Kiekvienas turi atsiimti savo už savo padarytus darbus.

VIETNAMAS

Nors jau sausio mėnesį pasirašyta

karo paliaubų sutartis Š. Vietnamo su Amerika ir jau keičiamasi karo belaisviais, tačiau tebeina žiaurios kautynės ivairiausiose P. Vietnamo vietovėse. Komunistai vis stengiasi užgriebti ko daugiau miestelių ir kaimų. Taikos prižiūrėtojai stengiasi tas kovas sustabdyti, bet komunistai ju nepaiso ir žmones žūva paliaubu metu.

VATIKANAS

Popiežius kovo 5 dieną turės kardinolų posėdį, per kurį paskelbs 30 naujų kardinolų. Jų tarpe yra ir mūsų arkivyskupas Paulo Evaristo Arns.

VYSKUPŲ SINODAS

Paulius VI. paskelbė 1974 metų spalio mėnesį vyskupu sinoda.

KONGRESO ATIDARYMO
PAMALDOSE VISI DALYVIAI
PRAŠOMI DRAUGE SU CHO-
RAIS GIEDOTI LIETUVIŠKAS
TRADICINES GIESMES.

LIETUVA

Kretingoje įvyko IV-toji amatų diena, skirta medžio meistrams, įteiktos premijos už klumpių padarymą, piniama, išskaptuotus įrankius, kaukes.

Pereitaisiais metais Lietuvoje automobilių nelaimėse žuvo 761 asmuo ir sužeistų buvo 4.428.

Lietuvių liaudies dainų iš viso užrašytų yra 400.000, kurių 70.000 yra vestuvinės dainos.

1971 metais Lietuvoje sodų vaisių užaugo 78 kg. asmeniui.

Vietoj „Ekranu naujienų“ Lietuvoje pradėtas leisti mėnesinis informacinis iliustruotas ir spalvotas leidinys „Kinanas“.

Apie 2 km. nuo Medininkų, Pilkaپیو kaimo lauke senovėje yra buvusios totorių kapinaitės. Nors jų nėra nė žymės, ten žemė neardoma. Išlikęs vienas antkapis, įmūrytas į gyvenamą namą, su arabų kalba įrašų „Nėra kito Dievo, išskyrus Alachą. Mahometas jo pranašas. Totorių Vilniaus apylinkėse būta nuo Vytauto laikų.

Greta šv. Jono bažnyčios Vilniuje prieš antrąjį karą stovėjo kunigaikščių Radvilų rūmai. Per karą buvo subombarduoti, liko tik aikštė. Čia 1581 – 1591 gyveno Vilniaus vyskupas Jurgis Radvila, 1584 tapęs kardinolu.

Europoje, turinčioje 13 proc. pasaulio gyventojų, išleidžiama 44 proc. visų knygų. Lietuvoje 1970 metais buvo išleista knygų tiek, kad kiekvienam krašto gyventojui tektų 4,6 knygos.

Lietuvoje po paskutiniojo karo pavelsių restauracija rūpinasi Dailės muziejaus direktorius Pranas Gudynas. Prie muziejaus veikia vienintelė Lietuvoje restauracinė dirbtuvė. Veikia grafikos skyrius, per 15 metų restauravęs apie 600 darbų. Skulptūros, archeologinio medžio bei tekstilės skyrius atnaujina iškasenas, pavyzdžiui, akmens amžiaus medines geldas, tinklų fragmentus, skulptūras. Dirbtuvės patalpos darbui permažos, o jų laukia dar daugybė eksponatų Rokiškio muziejuje apie 10.400, Biržų – 1.500, Telšių – 1.500, Šiaulių „Aušros muziejuje 3.300, Kretingos – 500, Vilniaus Istorijos muziejuje – apie 30.000. 1971 metais buvo restauruoti – 2.678 eksponatai.

1970 metais Lietuvoje buvo išleista 212 grožinės literatūros kūriniai, jų tarpe 109 originali lietuvių kūryba, 26 – rusų, 19 – kitų Sov. Sąjungos valdžioje esančių tautų, 58 – kitų kraštų autorių. Lietuvių knygų vidutinis tiražas – 16.200 egzempliorių, vertimų – 20.500. Per paskutiniuosius penkeris metus pasirodė 345 užsienio rašytojų lietuvių kalba, viso 7,5 milijonai egzempliorių.

Filologas L. Sauka vadovavo Lietuvių kalbos ir tautosakos instituto ekspedicijai, aplankiusiai lietuviškas salas Breslaujos ir Pastojų rajonuose.

Vilniaus „Juventus“ klube buvo diskusijos apie vedybas, kurių metu paaiškėjo, kad Lietuvos teritorijoje 1969 metais persiskyrė 6.700 šeimų. Dažniausios priežastys buvusios girtuokliavimas ir neištikimybė (kartu 49 proc. priežasčių).

Lietuvoje pasirodė jau pirmas tomas neužilgo išeis ir antras, Vytauto Maknio veikalo „Lietuvių teatro raidos bruožai.“

Estijoje paruoštame filme „Kruvinas akmuo“ vaidina Kauno dramos teatro aktorius A. Barčas, permai vaidinęs Matisą A. Hinto romano „Vėjų krantas“ filme.

Panevėžio dramos teatras vasaros ir rudens metu apvažinėjo beveik visą Lietuvą. Jo 102 spektaklius žiūrėjo apie 40.000 žmonių.

Leidinyje apie Kernavę, jos gamtą, apylinkę, žmonių papročius, 434 psl. apimties, paruoštas ir išleistas Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos rūpesčiu.

Kauno viešoji biblioteka minėjo rašytojo Vinco Krėvės-Mickevičiaus 90-tąsias gimimo metines, išstatė visą eilę jo rankraščių ir asmenų atsiminimų apie autorių.

Vilniuje surengta baltiečių IX konferencija gamtos mokslų ir technikos istorijos klausimais skirtą Teodoro Grotthusso 150-tomis metinėmis. Mokslininkas gyveno Gedučių kaime, išvystė fizinę chemiją ir elektrolizės teoriją.

Mykolo Sluckio romanas „Uostas mano – neramus“ Maskvoje išleista prancūzų ir lenkų kalbomis (18.000 egzempliorių tiražas).

Metų pabaigoje Vilniuje atidarytas naujasis tiltas per Nerį ties Valakampiais ir Žirmūnais. Tai didžiausias Lietuvos tiltas, turintis 20 metrų aukščio, 342 m. ilgio, 21 m. pločio. Tiltas – sijinis, sumontuotas iš 492 bloku, sveriančių po 20 tonų.

Vilniaus pirmoji vaikų muzikos mokykla neseniai perkelta į naujas patalpas Antakalnio gatvėje. Numatoma, kad ateityje ją lankyti galės apie 1.500 vaikų. 1972 metais smuiku mokėsi 119, violončelo – 50, kontrabosu 8, pianinu – 182 ir t.t. Koncertams yra 600 vietų teatras.

LIETUVIAI PASAULY

Metų pabaigoje Europos lietuvių vyskupas A. Deksnys suteikė diakono šventimus dviems šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniams, o Vokietijoje kungystės sakramentą dar dviems lietuvių kolegijos studentams.

Prek. L. Mendelis ir jo vadovaujama šv. Alfonso parapija Baltimorėje, JAV, yra tos vyskupijos didžiausi misijų rėmėjai, šiais metais misionieriams pasiuntė 140 tūkstančių dolerių.

Marija Mankus (Valeišaitė) Blackstone, Mass., atšventė 104 m. gimimo sukaktį. Ji čia matyti su C. Perreault jos gimimo dienos proga. Mankus yra gimusi 1868 m. Lietuvoje. Apie ją plačiau aprašė vietos laikraščiai. Dabar gyvena prieglaudoj. Pergyveno net tris vyrus. Nors ir važinėja ratukais, bet yra geros nuotaikos, turi gerą apetitą ir mėgsta uždainuoti. Jos gintadienio proga spalio 12 d. sveikino ir JAV prez. Nixonas.

Prelatas Jonas Balkūnas ukrainiečių kongrese New Yorke buvo apdovontas Sevcenko Laisvės žymeniu.

JAV atstovų rūmų (kongreso) narys Edward J. Derwinski pareiškė, kad klaidingai Sovietų Sąjungos sporto komandose kitataučiai vadinami „rusais“ ar „sovietais“. Jis ir JAV informacijų agentūros direktorius F. Shakespeare sutinka, kad jie turėtų būti vadinami teisingai – latviai, estai, lietuviai, ukrainiečiai ir kt.

Moksleivių Ateitininkų sąjungos naują valdybą sudaro: Elenutė Ruzgaitytė pirm., Vytenis Cyvas, vicepirm. Paulius Alsenas, išd. užsienio reikalams narė Gražina Sviderskaitė, ir dar nariai D. Susinskaitė, R. Sirvaitytė, R. Balytė, D. Tamulionytė. Valdyba veikia Clevelande, JAV-se.

Montevideo Tarptautinėje mūgėje dalyvavo 40 tautų, jų tarpe ir lietuviai. organizuoti Lietuvos Atstovo žmonos Liucijos Grišonienės.

Lietuvos vardą Tasmanijos saloje garsina dvi tautinių šokių grupės, turinčios apie 40 jaunų šokėjų.

New Yorke sudaryta Pasaulinė Baltų Santalka, kurioje lietuviams atstovauja Vyr.Liet. Išlaisvinimo komitetas. Pirmaisiais gyvavimo metais valdyba lietuvių rankose.

Kovo mėnesi New Yorke ateitininkai ruošia parodą „Jaunimas ir jo menas-1973“, kurių dalyviams nustatyta 30-ties metų riba, bet galima pasirinkti bet kurią sritį.

Urugvajuje bus išleista dainų plokštelė „Devynbalsė“.

Kanados krašto stalo teniso rinktinėje turi atstovaus Kanada pasaulio žaidynėse Jugoslavijoje, dalyvauja lietuviai: Flora Nešukaitytė, Violeta Nešukaitytė ir Paulius Klevinas. Kaip antrininkai toje pat komandoje: Elena Sabaliauskaitė ir Birutė Plučaitė.

Šis šaukusis GRANDIES jaunimas iš Čikagos šoks mū su dar neregėtus šokių ateinančią šeštadienį. 19.30 valandą PAL Kongreso uždaryme ir Vasario 16-os paminėjime. Dalyvaukim ko gausiausiai. Įėjimas neapmokamas.

Tikinčiųjų persekiojimas ok. Lietuvoje

Ceikinių par. tikinčiųjų raštas, kuriuo parodomi persekiojimų faktai

Redakcijos prierašas. Komunistai visaip bando įrodinėti, kad Sov. Sąjungoje (taipgi ir okupuotoje Lietuvoje) religija nėra persekiojama ir niekas nėra baudžiamas dėl savo tikėjimo. Tačiau jie nutyli, kad yra visaip terorizuojami tikintieji. Vien dėl to, kad jie tiki, susilaukia visokių sunkumų, trukdymų, kliūčių, tardymų, baudymų ir pan.

Cia spausdiname mus pasiekusį raštą, kuris yra tipingas pavyzdys, kaip okup. Lietuvoje yra traktuojami tikintieji dėl tokio iš pažiūros menko dalyko, kaip bažnytinio sandėlio remontas. Redakcijos sudėtos tik antraštėlės.

Raštas skirtas TSKP CK generaliniam sekretoriui. Nuorašai: TSRS Aukšč. Tarybos Prezidiumo Pirmininkui; TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui; TSRS Kultūrų Reikalų Įgaliotiniui; Lietuvos Komunistų Partijos Sekretoriui; LTSR Aukšč. Tarybos Prezidiumo Pirmininkui; LTSR Ministrų Tarybai; LTSR Švietimo Ministrui; Lietuvos RRT Įgaliotiniui; Vilniaus Arkivyskupijos Kurijai.

LIETUVOS TSE IGNALINOS RAJONO CEIKINIŲ PARAPIJOS TIKINČIŲJŲ PAREIŠKIMAS

Labai gaila, kad dėl tokio mažmožio, kaip bažnytinio sandėlio remonto, turime kreiptis net į Maskvą. Šis mažmožis primena mums visą eilę kitų skaudžių dalykų, kuriuos norėtusi užmiršti.

Ceikiniuose netoli šventoriaus stovi aplūžusi parapijinė malkinė ir sukrypęs ūkinis pastatas. Vieto-

je jų norėjome pastatyti vieną tvarkingą ūkinį pastatą. 1971 m. pradžioje prašėme remontui leidimo. Po daugelio važinėjimų ir prašymų rajono Vykd. k-to pirmininko pavaduotojas Vaitonis 1971.V.27 pasakė, kad, norint gauti šio ūkinio pastato remontui leidimą, reikia kreiptis į Vilnių pas RRT įgaliotinį. Nuvažiavome. Įgaliotinis vėl atsiuntė mus į rajoną. Ir taip be galo — jau baigiasi antri metai. Kiek daug mes patys, norėdami gauti šiam remontui leidimą privažinėjome ir kiek daug kartų rajono pareigūnui pas mus lankėsi. Buvo atvažiavęs rajono Vykd. k-to pirmininko pavaduotojas su tardytoju, finansų skyriaus vedėjas, milicija, rajono architektas (net 4 kartus), kelis kartus apylinkės pirmininkas, partijos sekretorius... Net tris kartus buvo tikrinami remontui pirkimų medžiagų dokumentai — lyg jos daugintųsi.

Nevalališka statyba

1971.VI.30 rašėme LTSR ministrų tarybai. Pagaliau 1971.VIII.30 rajono Vykd. k-tas leido šį pastatą remontuoti. Vienas žymus rajono statybininkas mums patarė nupirkti trobą iš žmonių, kurie dėl melioracijos turi iš savo sodybų išsikelti, ir čia ją pastatyti kaip ūkinį pastatą. Tai ir padarėme. Pirkta troba buvo 80 cm platesnė už mūsų ūkinį pastatą. Nesinorėjo medienos gadinti, todėl pradėjome statyti ūkinį pastatą 80 cm. platesnį, bet gerokai trumpesnį. Be to, pastatą patraukėme per 1 m. nuo šventoriaus į daržo pusę.

Kaimo vietovėje ir toliau nuo

kelio — negi taip svarbu, ar šis pastatas bus 80 cm. siauresnis ar platesnis. Pasirodo, priežastis esanti ne čia. Liaudis sako: "Kas nori mušti, tas randa ir lazda". Statybos taisyklių pažeidimas šiuo atveju yra tik priedanga. 1972.VI.30 mūsų religinės bendruomenės vykdomasis komitetas buvo nukviestas į rajono centrą. Ten RRT įgaliotinis mums pasakė: "Pašalinkite vaikus nuo altoriaus, kad jie Mišiomis netarnautų, kad procesijose gėlių nebarsytų, patvarkykite, kad iš kitur atvaživę kunigai bažnyčioje netalkininkautų, — tada leisime ūkinį pastatą remontuoti". Bet ar gi pamaldos turi kokią sąryšį su ūkinio pastato remontu.

Raštai ir prašymai

1965 m. rajono valdžia nuvertė Ceikiniuose mums brangų kryžių, motyvuodama tuo, kad jis, esą, kliudąs susisiekimui. Tuo tarpu dabar to kryžiaus vietoje auga krūmai ir stovi pastatytas elektros stulpas...

1966.XII.2 mus nubaudė sumokėti 59,76 rb. už tai, kad "pažeidėme" gamtos apsaugos įstatymus, nukirsdami savo kapinėse supuvusius beržus, kurie grėsė išvirsti ir sulaužyti ant kapų pastatytus paminklus. Ar supuvę beržai taip pat priklauso prie gamtos apsaugos objektų? Jei taip, tai kodėl atitinkamos įstaigos leidžia jiems virsti ir baigti pūti? Kur logika? Priežastis aiški: mes tikintieji.

Daug kartų dėl panašių negeorvių rašėme

1964.V.10 ir 1965. II. 14 rašėme RRT įgaliotiniui.

1966.XIII.19 ir 1967 IV. 16 rašėme LTSR ministrų tarybos pirmininkui.

1968. II. 25 prašėme RRT įgaliotinį nurodyti, kokie įstatymai ar potvarkiai draudžia vaikams Mišiose tarnauti. Iki šiol nieko nenurodė.

1969.III.3 rašėme Švietimo ministerijai.

1971.V.30, 1971. XII.9 ir 1972.VI.20 — PRT įgaliotiniui.

1971. VI. 30 ir 1972. VII 7 — LTSR ministrų tarybai.

Dar daug kartų kreipėmės į rajono valdžią.

1968. VI.24 RRT įgaliotinis, išsikvietęs bažnyčios komitetą sake daugiau pareiškimų nerašinėti. Bet kam skauda, tas ir skundžia si.

Neprispažįstamos teisės

1971.VI.30 LTSR ministrų tarybai išdėstėme šiuos savo vargus:

1) Nuo 1940 m. mūsų bažnyčioje nė karto nebuvo teikiamas Sutvirtinimo skaramentas, todėl prašėme, kad bent kartą leistų vysk. Steponavičiui atvažiuoti į Ceikinius konfirmuoti.

2) Rajono valdžia ilgą laiką neleido į bažnyčią įvesti elektros. 1965 m. rajono Vykd. k-to pirmininko pavaduotojas pasakė: "Šešios bobos pasišvies su žvakėmis ir nereikės jums elektros". O pernai rajono valdžia atkirpo tri fazę elektros srovę, kad nebesuktų vargonų motorėlio. Esą reikia elektrą taupyti. Bet mes bažnyčioje mažai jos tesunaudojame — 1970 m. viso tik 457 kv.

3) Mūsų šalyje labai dažnai būna organizuojamos įvairios talkos: talkininkai atvažiuoja iš miesto, net iš kitų respublikų. O mums draudžiama į talką pasikviesti net kunigus — kaimynus. Kai 1965.III.14 tuo reikalu kreipėmės pas RRT įgaliotinį, šis mus pikta išbarė: "Jūs — vyrai, o rūpinatės bažnyčios reikalais? Kaip jums ne gėda?"

1966. VI. 8 prieš šv. Antano atlaidus su mumis panašiai pasielgė ir rajono Vykd. K-to pirm. Gudukienė, kuri net mūsų pareiškimo nepriėmė.

4) 1967.V.7 atvažiavęs rajono švietimo skyriaus vedėjas Jadzevičius išsikvietė iš bažnyčios mūsų kleboną ir trukdė pamaldas, kamantinėdamas, kodėl be leidimo talkininkauja švenčionių kunigas.

Jaunimo sąžinės

5) Ceikinių mokyklos mokytoja Šiaudinienė 1966m. nubaudė VI kl. mokinį Martinkėną, liepdama jam visą mėnesį plauti klases grindis už tai, kad jis dvira-

JAUNYSTĖS AIDAS

BRAZILIJA

Aleksandras Valavičius, Arnaldo Zizas, Kristina Valavičiūtė, Emantė Mikuckytė, Helena Bareišytė, Hermani Edgar Abbruzzini, Janete Nikitin, Jonas Lukoševičius, Jonas Silickas, Maria Lucia Bareišytė, Paulo Cesar Pumputis, Pranas Šukys, Regina Bagdžiūtė, Rimantas Valavičius, Rogério D'Angelo Jardim, So-

nia Regina Bareišytė, Teresa Jočytė, Žilvilė Jūraitytė, Antanas Saulaitis, Hermanas Sulcas.

ARGENTINA

Alicia Dementavičius, Ana Butrimaitė, Angel Leonardo Varela, Angela Irene Kisielius, Eva Mabel Dziokas, Juan Carlos Mahne, Maria Elena Usonis, Marta Ester Valantinas, Monica Balčiūnaitė, Nélida Zavickaitė, Ricardo José Vanašgas, Ricardo Rudis.

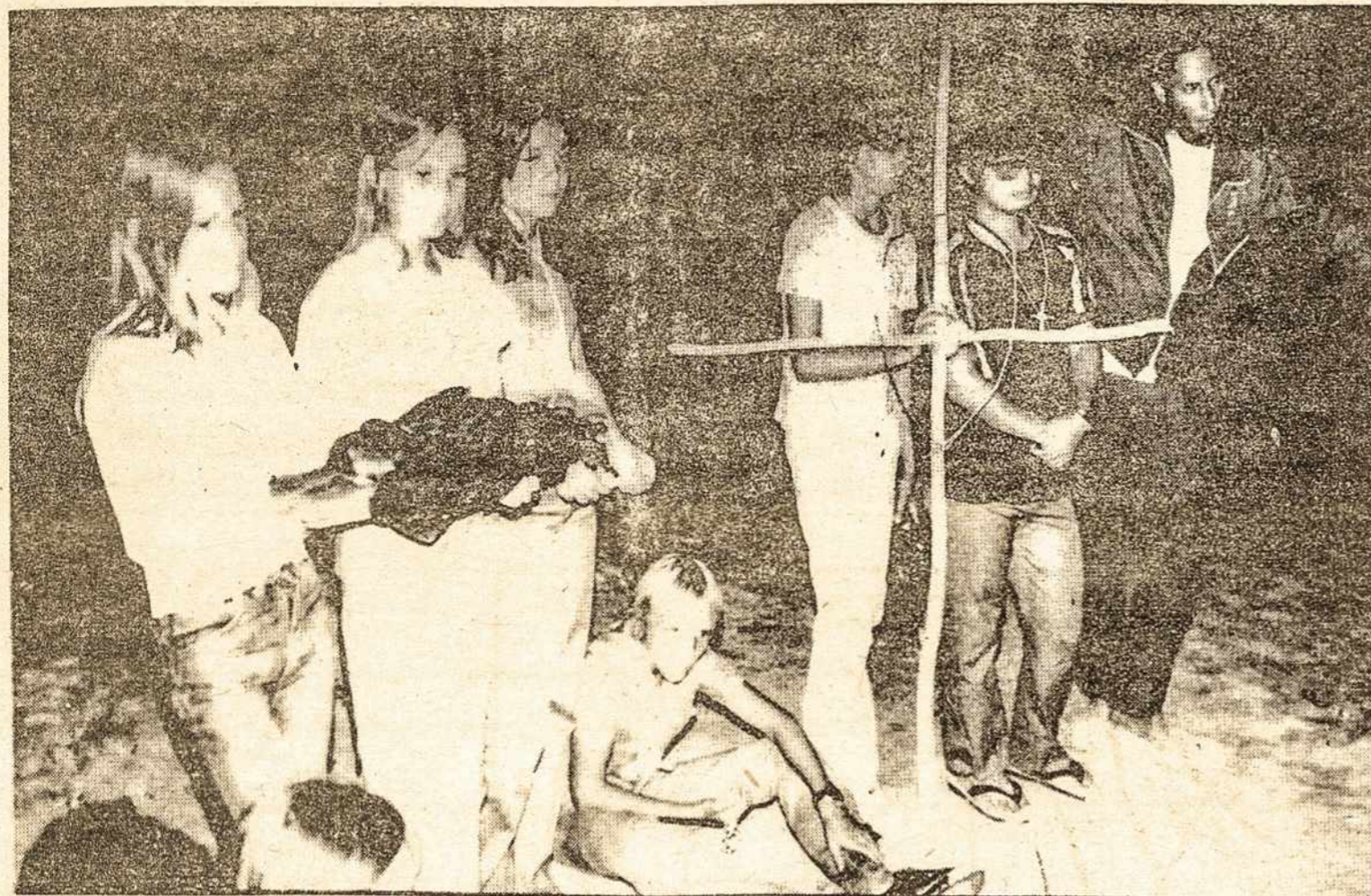
URUGVAJUS

Aldo Roberto Basanta, Juozas Petruškevičius, Maria Rosa Dobilevičiūtė.

MEILĖ

Meilė, kaip saulė, šviečia ir šildo,
Ji atneša džiaugsmo vienišam,
Ji suteikia vilties nusiminusiam.
Ji nušluosto ašaras ir
Nupiešia šypsnį ant nuliūdusio veido.
Meilė, ta šviesa, palengvina vargą.
Meilė, ta šiluma, atleidžia pyktį.
Be jos nėra taikos, ramybės širdy,
Tik juodas debesys - tamsus ir šaltas.

Vita Musonytė
Kernavės Tuntas

Romo Kalantos minėjimas Ubatubos Stovykloje.

V PALKO JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ--STOVYKLA

Šiandien baigiasi jaunimo stovykla Itanhaem miestelyje, pačiame pajūryje. Nuolatiniai stovyklavo 30 asmenų, pusė iš užsienio, pusė iš Brazilijos. Savaitgalį atgūžėjo dar beveik tiek ar diena, ar kelioms, o pirmadienį vėl išlėkė atgal į São Paulį ir mokslą ar darbą.

Pirmąsias penkias stovyklos dienas beveik ištiesai lijo, tik sekmadienį pasirodė daugiau saulės. Iki pirmadienio dar negalėjo būti ne vieno stovyklinio laužo, ne tik dėl to, kad malkos buvo šlapios, bet kad ir Lietuvoje nuotaika ne ta pati.

Stovykla — miesto pakraštyje, dideliuose seminarijos vasarvietės pastatuose, vietos daug, bet sargas užrakina saulės duris 10 val., o kas tada baigia va-

karinę programą?

Stovyklos valdyba sudaryta iš visų keturių kraštų atstovų: iš Argentinos Nélida Zavickaitė, iš Urugvajaus Juozo Petruškevičiaus, iš Brazilijos - Teresės Jočytės, Antano Saulaičio ir Hermano Šulco. Vakarinėmis programomis rūpinasi Rožė Dobilevičiūtė (Ur.), Ana Butrimaitė (Arg) ir Kristina Valavičiūtė (B)

Kiekvieną vakarą daug dainuojama, bet ir pajavairinta vaidinimais: sekmadienį tarptautinio vakaro metu, kiekviena grupė turėjo pamėgdžioti kitą kraštą: Argentinos pavaidino „portugaliskus šermenis“, Urugvajus parodė Argentinos stovyklautojus, Brazilija palinksmo visus įsivaizduodama Urugvajų, Akordeonistai Reinaldas Putvinskis

(B) ir Juozas Petruškevičius (U) lydėjo daugybę dainų.

Pirmąją stovyklos dieną ir sekmadienį buvo mišios, vakare.

Vėliavos pakėlimo visą eilę dienų negalėjo būti, nes lijo.

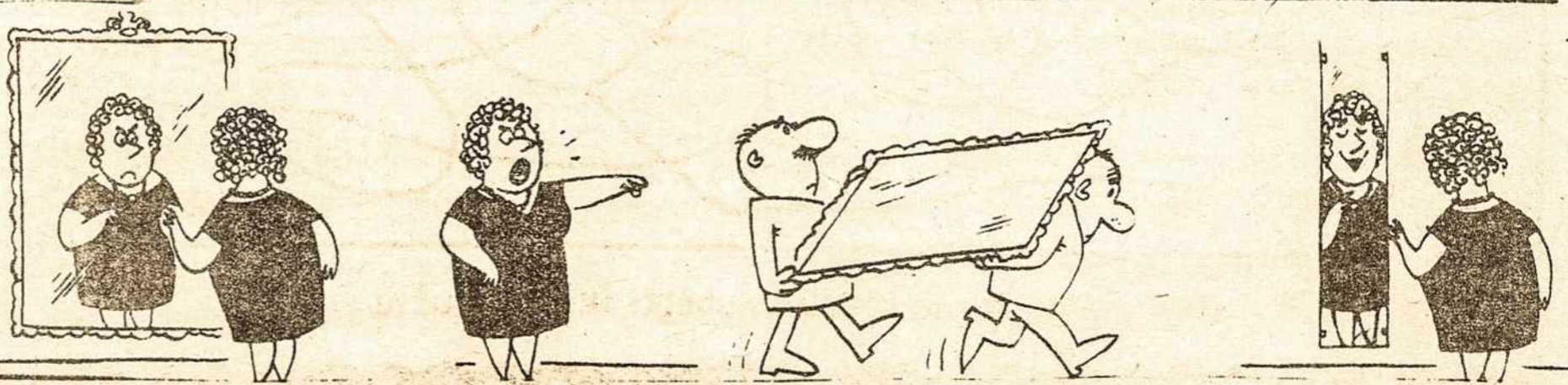
Nors poilsiui skirtu laiku nemažai, tai gera proga visiems susipažinti: dalis jau geri pažįstami ir draugai iš kelionės į Jaunimo Kongresą prieš pusmetį.

Iš diskusijų ar pokalbių pirmasis buvo apie tretįjį Jaunimo Kongresą, kuris turi įvykti už trejų metų Pietų Amerikoje. Po ilgu siūlymu, buvo prieta dviejų galimybių: pradėti su stovykla Brazilijoje apie gruodžio 20, iskaitant dvi ar tris dienas São Paule su didesniais pasirodymais ar koncertais.

Gruodžio 30 d. būtume Urugvajuje, kur irgi būtų kokia nors šokių, dainų ar kita šventė. Naujuosius Metus visi sutiktų Argentinoje, o studijų savaitė ten baigtusi apie sausio 6 d.

Visi supranta kad tas laikas Pietų Amerikai labai patogus, bet Europai ir Šiaurės Amerikai sunkus, nes atostogos neilgos. Antrasis siūlymas buvo pradėti nuo Argentinos, bet įvykiu eiga būtų stovykla-kongresas-studijų savaitė, kad dalyviai turėtų progos iš anksto susipažinti savo tarpe dar prieš kongresą ir studijų dienas.

Bus daugiau

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

MŪSŪ LIETUVA Užlažiesiems

- 24. Mariana Petkevičius
- 24. Margarete Lasauskas
- 25. Solange M. Banevičius
- 25. Julija Kraujalytė
- 26. Nelson Bagdžius
- 29. William Lisauskas

Kovo gimtadieniai

- 1. Aurora Draugelytė
- 2. Vilma Šimonytė
- 3. Roberto Valiukėnas
- 3. Maria Teresa Silickas
- 3. M. Teresa Grigaliūnas
- 5. Wilma Sbaliauskas
- 7. José Dovydauskas
- 10. José Mário Lešauskas
- 11. Carlos de Camargo
- 12. José Karašauskas
- 14. Rogério de Angelo
- 16. Kristina Valavičiūtė
- 13. Valdir Valiukėnas
- 19. Eduardas Šepetauskas
- 20. Jurgis Juslionis
- 22. Virginia Ambroziejus
- 22. Paulius Mekšėnas
- 25. José Musteikis
- 25. Wagner Spuras Peixoto
- 26. José Dovydauskas
- 26. Vera Grigaliūnas
- 29. Sonia Grigaliūnas

Vasario gimtadieniai

- 2. Carlos Alberto Baužys
- 2. Valter Sauka
- 3. Arlylly Amborzevičius
- 4. Arnaldo Zizas
- 4. Vanderley Morkūnas Marini
- 5. Juozas Roberto Bočerovas
- 7. José Carlos Ratkevičius
- 9. Silvana Banys
- 9. Claudio Dylis
- 10. Nelson Sitnikas
- 11. Lydia Juodzevičius
- 13. Ana Vera Juodzevičius
- 16. Aparecida Dumbliauskas
- 21. Eduardo Silvio Balčiūnas
- 21. Antanas Gervetauskas
- 22. Nida Remenčiūtė
- 22. Elizabeth Timinis
- 22. Leandro Krumzlys
- 22. Sérgio Balčiūnas
- 23. Arlete Bumblys

SYPSENOŠ

Tarp draugu

— Gydytojas griežtai uždraudė mano žmonai gaminti valgius.

Tai ką ar ji sirguliuoja?

— Ne ji, bet aš sergu.

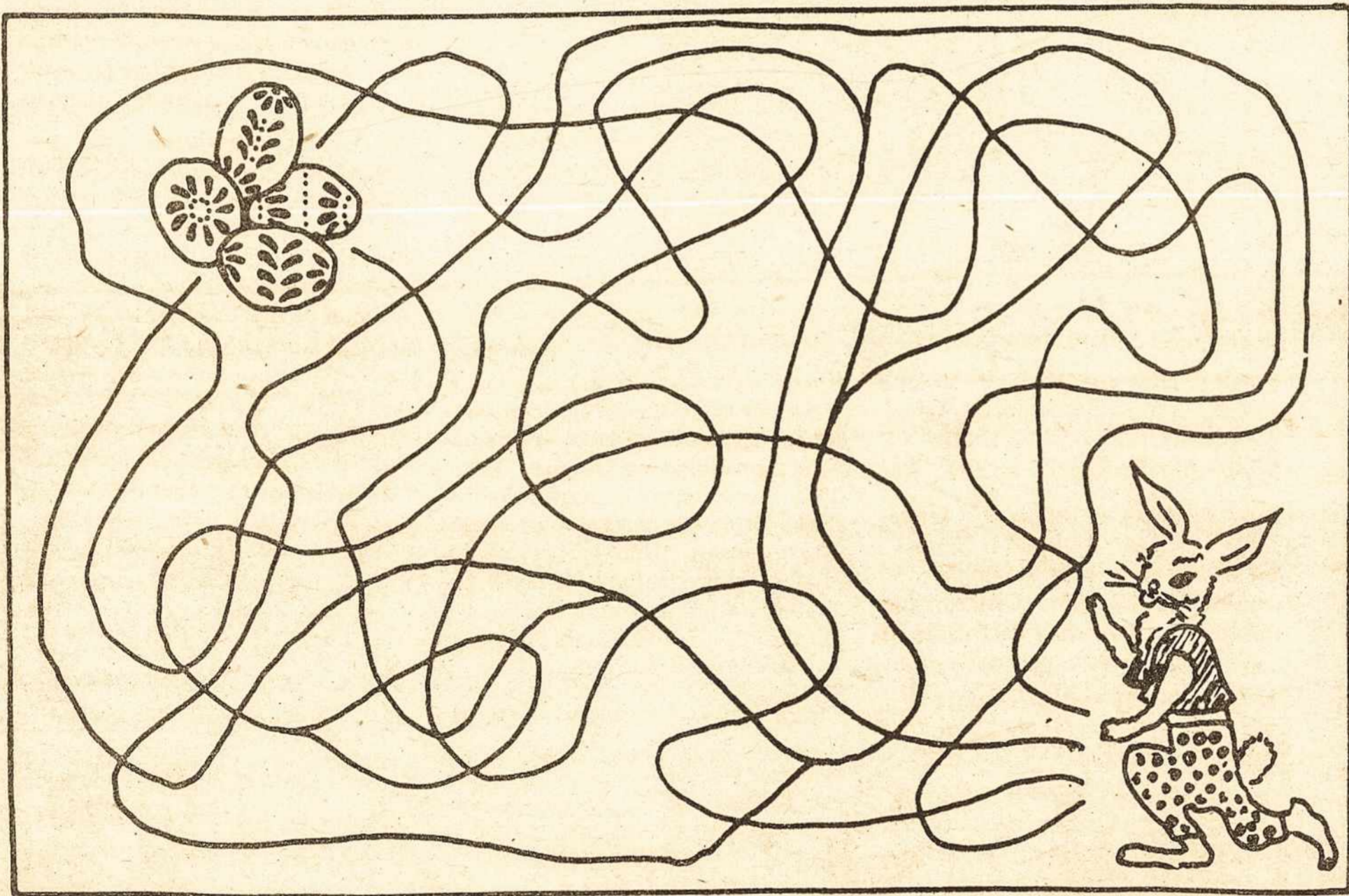
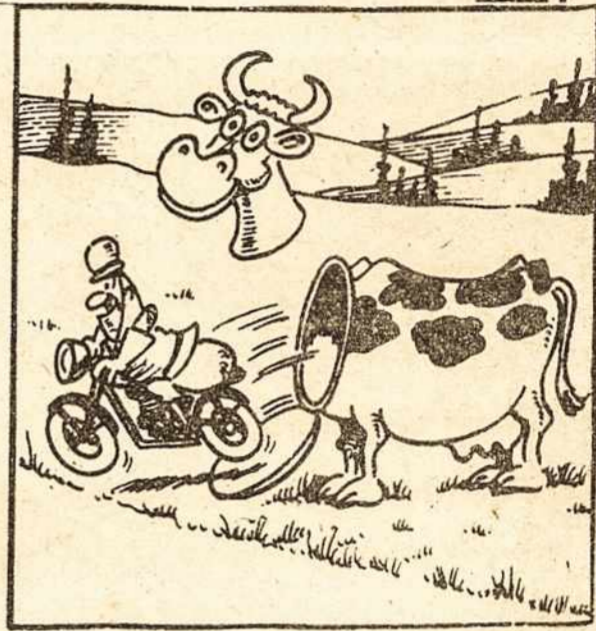
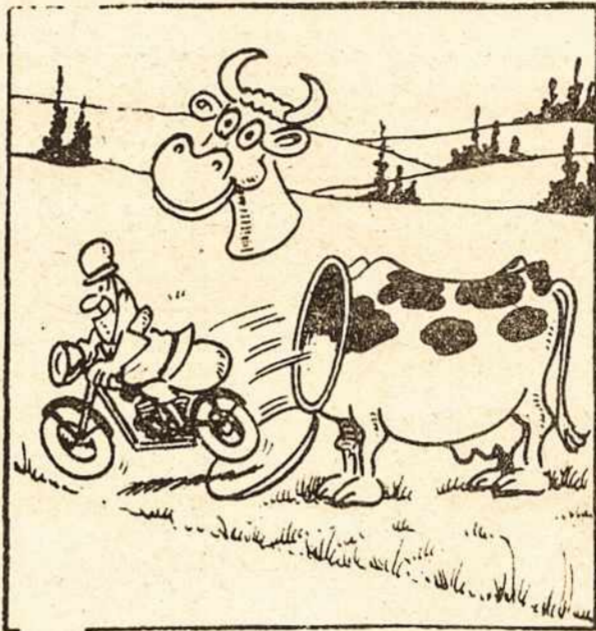
• Jei žmonės ir šiuo metu būtų pasilikę urvuose, jiems dabar nereikėtų urvų apsaugoti nuo atominių radioaktyviųjų dulkių.

• Sovietijoje pagarsėjo moteris, lėkdama raketa apie žemę, gi Anglijoje pagarsėjo ir kita moteris, apie kurią, kaip raketos, sukosi ministeriai.

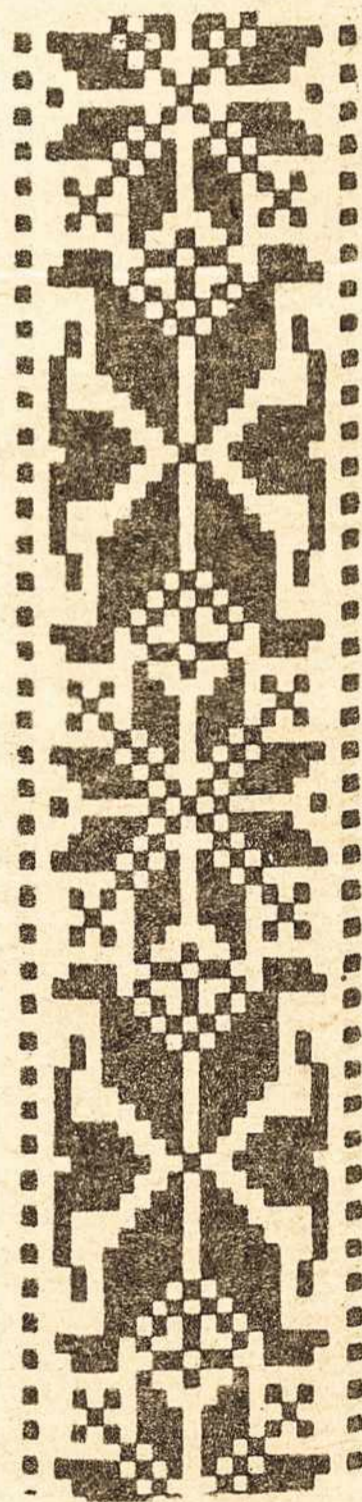
Dovanos iš abiejų

V. Vokietijoje buvo nuteistas snipas Felde, kuris tarnavo Vokietijos saugume ir kartu dirbo sovietams. 1961 m. jam suėjo dešimties metų sukaktis saugumo tarnyboje. Ta proga sovietų jis slapta gavo 2.000 markių dovanų, o vokiečiai įteikė jam šv. Jurgio medalį su irišu: "Už gerą tarnybą". Tik vėliau teisme paaikškėjo jo ta "geroji tarnyba".

• Ne žvirbliai esame — turime žmoniškai elgtis (dr. J. Adamavičius). Parinko Pr. Alš.

Padėkime kiškiui nubėgti iki margučių

IRUTĖ IR KESTUTIS

U. BASTIYS

PERSEKIOJIMAS CEIKINIUOSE

Iš 4 psl.

tį pasistadydavo prie šventoriaus.

6) 1968. XII. 9 Ceikiniuose su bažnytinėmis apeigomis buvo laidojamas tragiškai žuvęs Ceikinių mokyklos mokinys P. Juršėnas. Laidotuvės vyko pamokoms pasibaigus, bet mokinių tyčia neišleido iš mokyklos — net klasės draugai negalėjo mirusio palydėti į kapines.

7) 1969. IV. 16 Ignalinos švietimo skyriaus vedėjas ir kiti asmenys, išsikvietę iš klasės Ignalinos mokyklos mokinį B. Laugaitį, gąsdino, kodėl jis pas Ceikinių vieną gyvena: žadėjo parašyti ataskaitą, apibūdinančią jo charakteristiką "Tu niekur neįstosi", grasino iš mokyklos pašalinti, liepė pasirašyti prieš kunigą nukreiptą raštą, sakydami "Mes jį sutvarkysime". Vos jam suėjo 16 metų, Ignalinos milicija paėmė iš jo gimimo pažymėjimą, o mūsų kleboną nubaudė pinigine bauda už tai, kad mokinys be paso ir neprisiregistravęs gyvena. Bet kaip jis galėjo pasirūpinti pasa, jei milicija negražino metrikų.

Panašūs dalykai dedasi ir su kitais mokiniais, jei jie lanko bažnyčią ar nesirašo į komjaunimą. 1971 m. vienas ceikiniškis, Ignalinos I vid. mokyklos XI kl. mokinys, verčiamas stoti į komjaunimą, taip pasakė: "Stoti ar nestoti į komjaunimą yra laisvė. Be to, aš nematau pas komjaunuolius gero pavyzdžio. Komjaunuoliai Ručenko, Dervinis už savo darbus net kalėjime sėdi. Todėl aš ir nesirašau." Kitą kartą tą patį jaunuolį užsidarė kambaryje komjaunimo sekretorius Šumėnas ir supykęs trankė koja į grindis reikalaudamas "vyresniųjų klausyti".

Vaikai verčiami meluoti

8) 1971. VI. 9 vakare vienas Ignalinos taksi, veždamas Daugėliškių kleboną, pavežė ir kelis Ignalinos I vidurinės mokyklos mokinius. Tai pastebėjo švietimo skyriaus vedėjas Jadzevičius. Jam pasirodė "dideliu nusikaltimu" tai, kad vaikai važiuo kartu su kunigu. Tuojuo jis visus sukėlė ant kojų. Mokykloje privertė vaikus rašyti "pasiaiškinimus". To negana. Kad galėtų apkaltinti kunigą, pats mokyklos direktorius, perskaitęs tuos raštėlius, liepė mokiniams juos "ištaisyti", įrašant melagingus duomenis, būtent, jis įsakė mokiniams rašyti, kad jie grįžę namo po 22 val., o iš tikrųjų jie grįžo apie 21 val.

9) 1971 m. gegužės pabaigoje Ceikiniuose, mokytojai Daukšienai pažodžiui diktuojant, IV kl. mokinė D. Rakštelytė rašė "pa-

Mūsų NEMUNAS antrame televizijos kanale šių metų vasario mėnesį.

reiškimą", kad Ceikinių klebonas ruošias vaikus I-jai komunijai. Po to gąsdindami liepė mažiems (R. Miklaševičiui, Z. Maskoliūnui) tą raštelį nusirašyti ir po juo pasirašyti. Tada mokinių tėvai, nuėję į mokyklą pareikalavo: "Mes turime žinoti, ką mūsų vaikai priversti rašo", bet niekas tų raštelių tėvams net neparodė.

Nori būti zakristijonais...

10) 1971. V. 31 d. nuvažiuoju į Vilnių pas RRT igaliojinį ir prašėme, kad ūkinio pastato remonto reikalą pavestų spręsti rajono architektams. Deja, nieko nelaimėjome. Mums nuostabu, kad nespecialistai kišasi ir tvarko aukštos kvalifikacijos specialistų darbą. Atrodo, lyg rajonų Vykdomųjų komitetų pirmininkų pavaduotojai ar RRT igaliojiniai būtų kokie elektrotechnikai, architektai, menininkai ir galų gale vyriausieji zakristijonai, tvarką visus su bažnyčia susijusius reikalus ir spaudžią tikinčiuosius.

11) Pradėjome taisyti kiaurą bažnyčios stogą. 1971. VI. 22 atvažiuoju rajono centro atstovas ir ėmė klausinėti, ar turime leidimą, kur gavome pirkti medžiagų, kabinėjosi prie darbininkų, trukdydamas jiems dirbti. Vienas talkininkas net turėjo mesti dirbės dėl to, kad... jo žmona — mokytoja.

12) Šv. Petro šventė yra viena iš didžiausių mūsų religinių švenčių, per kurias pamaldos visose bažnyčiose laikomos iškilmingai. Tam pritaria ir visi valdžios organai. Tuo tarpu 1971 m. tos dienos birželio 29 d. rytą Ceikinių kolūkio pirmininkas, girdint kolūkiečiams, ėmė visaip kalbėti ant mūsų klebono, įpykęs už tai, kad jis pamaldas bažnyčioje laiko, ir išvadino jį "banditu, kurį reikia sušaudyti, saugumui perduoti" ir pan.

Taip renkami parašai

Pabaiga kitame numeryje

PROF. ERETAS APIE LIETUVĄ SAUGUMO KONFERENCIJOJE

"Netrukus atsiras mums puiki proga Europos Saugumo konferencijoje, kuri turėtų įvykti ateinančiais metais. Sovietų Rusija, tikroji jos sumanytoja, nori joje išgauti tokius sprendimus, kurie jai užtikrintų visą jos grobį Vidurio Europoje. Tai palengvintų jai dar arčiau prislinkti prie siekiamo Atlanto. Laisvoji Europa, nors ir gerai nuvokia tuos Maskvos kėslus, sutinka su tokia konferencija, kurioje, vakariečių pageidavimu, turėtų dalyvauti ir JAV su Kanada. Pažymėtina, kad ir sovietų arkipriešas Kinija irgi nori atsiųsti savo atstovus. Tuo būdu ši konferencija galėtų tapti pakaitalu taikos konferencijos, kurios mes po antrojo pasaulinio karo vis dar pasigendame. Aišku, kaip ant delno, kad sovietai iš tos konferencijos laukia pritarimo Pabaltijo respublikų prijungimui prie savo imperijos. Mums gi ji duotų išskirtinę progą viso pasaulio akivaizdoje iškelti savo gyvybinį bei teisėtą reikalą. Kadangi tokia situacija vargu ar greit vėl pasitaikys, mes turėtume iš kailio nertis, panaudodami visas galimybes, kurias ji mums duos. Tad visa

išvija turėtų vieningai burtis apie savo politinę vadovybę, kuri iš savo pusės dėl bendros akcijos turėtų tartis su latviais ir estais. Nepraleiskime šios istorinės progos!

Nors šioje akcijoje tik mažas skaičius veikėjų galės įsiveržti į tos konferencijos prieškambarius mes visi, be išimties, galime paremti savo teisių gynėjus. Ir nesitenkime kelti balsą tik savųjų tarpe, bet belskime į sąžinę ir tų kurie mus priėmė pas save. Įtikinkime juos, kad mūsų reikalas kartu yra ir jų reikalas."

J. Daugl.

PABALTIJO KOMITETO VEIKLA

Iš 3 psl

Komiteta sudaro atstovai nuo visu trijų Pabaltijo tautų. Pradžioje komite te buvo tik trys nariai, dabar jau yra šeši ir norima dar padidinti.

Lietuvių atstovybę komitete sudaro kap. J. Čiuvinškas, kun Antanas Saulaitis, S.J., A. Petraitis, dabartinis Br.L. Bendruomenės valdybos pirmininkas, studentė Ona Petraitytė-Liblik, inžinierius A. Sliesoraitis ir inž. Arūnas Steponaitis.

Komiteto garbės pirmininkė yra Dra Dulce Salles Cunha Braga, o vadovaujamoji valdyba keičiasi kasmet. Pernai komitetui vadovavo lietuviai, šiemet estai, pasikvietę dar po vieną latvi ir lietuvi.

Vasario 16 šiemet buvo pabaltiečių vakarienė, tradiciniai ruošiami pasitraukiančios valdybos. Dalyvauja visu trijų kolonijų nariai ir svečiai su savo šeimomis.

Per šių metų vakarienę pagerbta Vasario 16-ji, 55 metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis.

Lietuvių atstovai Pabaltijo komitete visi yra Br. L. Bendruomenės nariai.

„Boletim Báltico“ leidžiamas Komiteto narių lėšomis, spausdinamas Tėvų Jėzuitų spaustuvėje ofsetu. Jam reikalinga visų lietuvių pinigine parama. Iki šiol išėjo 4 biuletenio numeriai. Šiais metais užsimota leisti kas mėnesį. Užsisakyti galima pas Pabaltijo komiteto narius ir klebonijose. Kaina nenustatyta. Aukoa užsisakydamas, kas kiek gali.

Kap. Juozas Čiuvinškas

v. s. Petras Molis, Skautų Brolijos Vyriausiasis Skautininkas.

"Norėčiau aš keliauti ten toli, toli..." Nuaidėjo dainos garsai, o vyresnieji su šypseną ir pasididžiavimu ploja tam gražiam lietuviško jaunimo būreliui. Programa pasi- baigė, ir vaišės prasidėjo. Susirinkę linksminasi, o jaunimo klegesys dar labiau pradžiugina visus, kol pasigirsta paskiri jauni- mo žodžiai. "Kas gi ten?" nustebę klausia vienas kitą. "Mūsų jaunimas nesikalba lie- tuviškai. Jie kalbasi 'žydiškai'!"

Argi turėtų mus nustebinti — ir nelietu- vis gali dainuoti lietuviškai, nelietuvis gali šokti tautinį šokį. Gal nesupras, ką dainuo- ja, gal neįvertins to šokio grožio, bet mes, apgauti jo "lietuvybe", jam plosim su tokiau pat džiaugsmu, kaip ir tam jaunuoliui, kuris užaugo su lietuvišku žodžiu. Lietuvybei yra reikalinga ne tik daina, šokis, gražus pasi-

Tad man pačiai yra sunku suprasti, kodėl daugelis jaunimo taip lengvai atsiriboja nuo kalbos.

Besikalbant su savo bendraamžiais, iš- kyla vienas pagrindinis pasiteisinimas ang- lų kalbos vartosenai — trūksta lietuviškų žodžių. O trūksta dėl to, kad jie neskaito ir nesikalba lietuviškai. Kuo ilgiau jaunuolis atidės tą pirmąjį pokalbį su draugu grynai lietuvių kalba, kuo ilgiau leis lietuviškom knygom apdulkėti neliečiamose lentynose, tuo labiau praturtins savo anglų kalbos žo- dyną ir tuo sunkiau bus žengti tą pirmąjį žingsnį sugrįžti prie lietuviško žodžio. Įsi- jungę į šį tautos išnaikinimo rutulį, mes už- tikrinam greitesnę lietuviybės mirtį išėivijoje.

Bet nepasitenkinsiu tik atkartodama šiuos dažnai pasakytus žodžius, nes disku-

KALBA – MŪSŲ AUKA ANT SVETIMŲJŲ ALTORIAUS

RAMUTĖ PLIOPLYTĖ

rodymas, bet labiausiai turtinga ir gyva lietuviška kalba. Tačiau retai teisingai jau- nimo sueigose, susirinkimuose ir susibūri- muose tą tautos išlikimo trokštamą lietuviš- ką žodį. Argi nera suprantamos kalbos pra- radimo pasekmes, ar tik tinginystė ir lep- šiškumas įsigalėjo jaunimo tarpe?

Prarasime daug ką, prarasdami savo gimtąją kalbą. Pirmoji auka, padėta ant svetimųjų altoriaus, bus mūsų literatūra. Sumenkėjęs žodynas suprastins mūsų kūry- binius išsireiškimus, ir tada jaunųjų rašyto- jų ir poetų kūriniai virs žemo literatūrinio lygio bandymu išversti savo angliškas min- tis į tuos apribotos lietuvių kalbos rėmus. Tada pranyks ir noras rašyti lietuvių kalba ir bus pasirinkta artimesnė anglų kalba jausmų ir minčių išreiškimui. Taip ir su- lepsnos mūsų pirmoji auka.

Be kalbos mūsų papročiai, dainos ir šo- kiai virs tik tuščiomis tradicijomis ir, me- tams prabėgant, dar vis karštos literatūros aukos žarijos suliepsnos šios antros ir pas- kutinės aukos likučiais. Jeigu mes tikrai įvertiname savo lietuviybę ir norime per- duoti tą meilę tėvų kraštui, savo vaikams, kaip daugelis jaunimo su "giliu įsitikinimu" skelbia, ar bus tai įmanoma, kai mūsų kal- ba jau dabar yra sudarkyta ir anglicizmais persunkta be krašto ir be galo? Ar mes pa- jęgsime perduoti lietuviškų papročių grožį be lietuviško žodžio?

Bet gal šios problemos esmė glūdi pa- čiaime lietuviybės išlaikyme išėivijoje. Žinau daugelio jaunimo nusistatymą, kad vis vien ilgai lietuviybė čia išmirs. Jau yra nu- lemta mūsų ateitis, nieko šiuo reikalu ne- galėsime padaryti, tai kodėl dabar persi- stengti, kai galėtumėm panaudoti mūsų brangų laiką svarbesniems reikalams? Nors pati esu įsitikinusi, kad galų gale lietuviybė išsilaikys tik Lietuvoje, visai negaliu sutik- ti su ta "logiška" išvada. Tik svajų svajo- nėse galiu įsivaizduoti nepriklausomą Lie- tuvą šitame amžiuje, bet pati matau, kaip lietuvių kultūra ir kalba yra praturtinusi mano gyvenimą, ir dviejų kalbų mokėjimas yra praplatinęs mano pasaulėžiūrą. Argi to neužtenka paskatinti lietuviybės išlaikymui?

sijos ir straipsniai neatitaisys šios liūdno- padėties jaunimo tarpe. Bandysiu perduoti keletą konkrečių pasiūlymų, išsprukti iš to augančio ir plintančio lietuviybės mirties rutulio.

Ar ištikrųjų yra taip sunku kalbėti lie- tuviškai su draugais? Pastebėjau, kad mažes- nėje studentų grupėje reikia tik vieno užsi- spyrusio jaunuolio, kuris neištartų nė vieno angliško žodžio, ir po truputį kiti susirin- kusieji prabilis lietuvių kalba. Daugelio nu- stebimui, dešimt ar penkiolika minučių su sunkumu palaužius savo lietuviškus liežu- vius, tos dažnai minėtos kliūtys pamažu pranyksta. Sklandžiau susideda žodžiai į iš- tistus sakinius, ir mintys atranda sau tinka- mas vietas "nežinia iš kur" atsiradusiose išsireiškimuose. Pradžiai aiškiai sunki, ir daug kas, prisibijodamas to pirmo žingsnio, niekad nesudėda iš savo vietos, bet turėda- mas bent vieną šitokią progą, gali išdrįsti žengti toliau. Bet tuoj pat pastebiu, kad, kai susirinkusiųjų grupė yra didesnė, toks pa- siryžęs jaunuolis nuskęsta anglų kalbos jūroje.

Gal nėra noro kalbėti lietuviškai, nes jaunimas gėdijasi savo menko gramatikos mokėjimo. Daugeliui studentų yra gera pro- ga pasigilinti kalbos moksle naujai įsteig- tuose lituanistikos kursuose įvairiuose uni- versitetuose (pvz. Čikagos universitete, Illi- nois universitete). Bet jei siekiamų laipsnių programos neleidžia lankyti tų kursų, ar ko- legija iš viso neturi tokių kursų, susitarus su draugais, būtų galima, vienas kitam pa- dedant, vis vien kalbėti lietuviškai. Ko vie- nas nemokės pasakyti, gal draugas mokės, ir taip palaipsniui gal bus atgaivinta jau- nime lietuvių kalba.

Žodžių trūkumo užpildymui lieka dar vienas pagrindinis šaltinis — lietuviška kny- ga. Dažniausiai ir yra siūloma jaunimui skaityti, bet ką gi jis turi skaityti? Ar gali- te įsivaizduoti, kokia yra padaryta žala, jei jaunuolis paima menkos vertės knygą ir perskaitęs meta visą lietuvių literatūrą, va- dovaudamasis tos pirmos knygos neigia-

mais išpūdziais? Tad vėl pakartosiu jauni- mo pageidavimą, kad kokio nors leidinio

prieglobsty būtų vedamas pasiūlytų studi- juojančiam jaunimui knygų skyrius. Yra prašoma ne tik sąrašo, bet trumpo, kelių sakinių, knygos apibūdinimo (akademiška, istorinė knyga, romantiškas romanas, mo- derno drama, karo pabėgėlių gyvenimo vaizdai, pasakų rinkinys ir pan.). Bet dar svarbiau kad šalia apibūdinimo būtų kokio nors literato "kriškas" veikalo literatūrinio lygio įvertinimas ir paaiškinta knygoje var- tojama kalba (lengva, sunki, neįkandama ir t.t.). Neapgausi jaunimo, sakydamas, kad kiekviena lietuviška knyga yra aukšto lite- ratūrinio lygio, nes tokių nedaug turime. Studentija nori mūsų literatūros objekty- vaus įvertinimo. Vadovaujantis šiais pasi- lymais, tektų kiekvienai knygai parašyti tik po trumpą pastraipą, bet tada jaunimas tu- rėtų kur kreiptis ir tuo labiau įprastų į lie- tuviškų knygų skaitymą.

Bet neužtenka tik suprasti mūsų esama padėtį, neužtenka knygų sąrašų nei pasiū- lymų, bet reikia jaunam lietuviui apsisprę- sti, kad lietuviybė yra verta išlaikymo. Šis apsisprendimas yra grynai asmeniškasis, ir yra neįmanoma nurodyti jaunuoliui, kaip įsisąmoninti tą tautinę dvasią. Mane pa- traukė man dar vis nesuprantama ir neap- čiuopiama meilė lietuviškam žodžiui. Kitus gali patraukti gražus eileraščio posmelis, tautinis šokis ar liaudies daina, pasikalbė- jimas su svetimtaučiu, kuris yra išmokęs lietuvių kalbą, ar perskaityta gera lietuviš- ka knyga. Didžiausias spektaklis ir mažiaus- sia smulkmena gali paveikti jaunuolį atgau- ti tautinę sąmonę, ir nereikės pasiteisinimų anglų kalbos vartosenai, nereikės šitokių straipsnių, nes tuomet jaunimas savaran- kiškai vartos lietuvių kalbą, mūsų kultūros sėklą, kuri atskleis dar ir ateityje mūsų is- torijos, literatūros ir poezijos žiedus.

J. GUSTAITYTE Vaiciuniene

DAINA MANO ŽEMEI

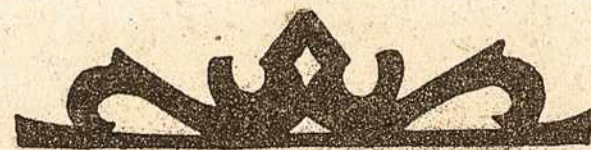
*Kad galėčiau tave išsinešti
Už kalnų, vandenių, už sausų dykumų,
Tau po kojom žaibus paklupdyčiau,
Kad tik būtų po audrų ramu.*

*Kad lietūs, kaip švelniausias balzamas,
Numazgotų žaizdas, numaldytų skausmus.
Vakarais palinguotų pasuptų
Tavo medžių šakas ir paukštelių lizdus.*

*Rytmečius pamigdytų aušrinė,
Apklojus, kaip pūkas, rūku minkštučiu:
Pabučiuotų saulutė močiutė,
Užgesinus žvaigždžius ties tavo slenksčiu*

*Į kasas auksines įsipynus
Vaivos juostą diena, kaip mergaitė grakšti.
Gintariniai dvarai atsivertę
Jai pasveikint, žuvėdrų snapais sunešti.*

*Kad galėčiau, tave pasiimčiau —
Tą nuostabųjį dangų, marias ir laukus.
Nepalikčiau žmogaus, nei drugelio,
Kurie verpia tarnam ir karaliam šilkus.*

V. PAL Kongreso rengimo komitetas. I eilė (iš kairės: Aldona Silva, Elena Mendo, Aldona Bareišienė, Genė Baltušienė, Aldona Valavičienė, Joana Satkūnaitė, Ona Guigienė. II eilė: kun. Petras Daugintis, S.J., Jonas Lukoševičius, Jonas Valavičius, Antanas Aleknavičius, Jonas Bagdžius, Julius Tijunėlis, J.P. prel. Pijus Ragažinskas, kun. Pranas Gavėnas, SDB, kun. Antanas Saulaitis, S.J. Trūksta dar trūksta keletos kitų narių.

V PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO PROGRAMA.

(ištrauka iš 80 puslapių leidinio, išeinančio Kongreso proga).

Ketvirtadienis, Vasario 22 d.

16 – 19 val.: dalyvių atstovų ir svečių registracija Jaunimo Namuose. Registratorės: Vilma Šimonytė ir Regina Bagdžiūtė.

19 val.: atidaromosios pamaldos Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje, Vila Zelina. Pagrindinis koncelebrantas: klebonas kun. Martynas Gaidys, SDB, koncelebrantai: kun. Augustinas Steigvila, MIC (Argentina), kun. Nikodemus Saldukas, SDB (Kolumbija), kun. Antanas Perkumas, SDB (Venecuela), kun. Jonas Giedrys, SJ (Urugvajus). Pamokslą sakys kun. Jonas Kidykas, SJ (Brazilija).

21 val.: atidarymo aktas - seselių pranciškiečių salėje, rua Campos Novos 1. Vėliavų įnešimas, 2. Brazilijos Himnas, 3. Lietuvos Himnas; 4. Kongreso rengimo komiteto p-ko prel. Pijaus Ragažinsko žodis; 5. Garbės komiteto pakvietimas; darbo komiteto pristatymas 6. Atstovų sveikinimai: Vytautas Dorelis (Urugvajus), Vladas Venckus (Venecuela), Zefarinas Juknevičius (Argenti-

na), N.N. (Kolumbija), Romas Sakadolskis (JAV-Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu); 7. Kongreso lietuvių pristatymas; 8. Meninė programa: Žilvitis (mokytoja Regina Bagdžiūtė Nemunas (vadovas Jonas Lukoševičius), jungtinis Liet. Katalikų Bendruomenės ir Aušros choras (dirig. Viktoras Tatarūnas, akomp. Feliksas Girdauskas; 9. Vėliavų išnešimas.

23 val.: susipažinimo vaisės Jaunimo Namuose. Svečiams iš kitų kraštų įėjimas nemokamas; kitiems – 10 kr.

Pentadienis, vasario 23 d.

9–13 val.:sekcijų posėdžiai (žiūr. atskirus programos lapus)

16–18 val.: Kongreso plenumo posėdis Jaunimo Namuose

1. Paskaita; 2. Sekcijų darbų pranešimai 3. rezoliucijų komisijos pranešimas ir svarstymai; 4. Artimesnis P. Amerikos lietuvių bendradarbiavimas; 5. Sekančio P.A. lietuvių kongreso ruošia; 6. III PLJK ruošia P. Amerikoje.

20 val.: Tautinių šokių šventė seselių sporto aikštėje (gros Mauá dūdų orkestras). Šoks Grandis, Nemunas, Žilvitis, Argentiniečiai.

Šeštadienis, vasario 24 d.

9–13 val.: sekcijų posėdžiai (žr. atskirą lapą).

Popietinė programa – atskiram lape. 19,30 val.: Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ir oficialus Kongreso uždarymas Japonų kultūros salėje – Sociedade Brasileira de Cultura Japonesa, kampas rua Galvão Bueno ir São Joaquim, Liberdade: POSĖDIS:

1. Vėliavų įnešimas; 2. Brazilijos Himnas; 3. Lietuvos Himnas; 4. Malda ir žuvusių už Lietuvos Nepriklausomybę pagerbimas; 5. PALKo komiteto p-ko prel. Pijaus Ragažinsko žodis; 6. Oficialios kalbos lietuviškai ir portugališkai: Prof. Henrikas Nadolskis (Brazilija ir dr. Algirdas Nasvytis (JAV) 7 Rezoliucijų skaitymas ir priėmimas

MENINĖ PROGRAMA

1. Nemunas Žilvitis; 2. Jungtinis choras, 3 Solistė Prudencija Bičkienė; 4. Arg. tautinių šokių grupė; 5. Grandis (žr. šokių sąrašą) ir Sol. Audronė Simo naitytė.

Sekmadienis, vasario 25 d.

11 val.: iškilmingos pamaldos – Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Pagrindinis koncelebrantas – kun. Viktoras Rimšelis, Tėvų Marijonų V. Generolas (Roma), dalyvaujant visiems lietuviams kunigams. Pamokslą sakys kun. Augustinas Steigvila, MIC (Argentina). Giedos jungtinis Liet. Kat. B-nės ir Aušros choras, diriguojamas kun. J. Kidyko, S. J. vargonais palydint muz. Feliksui Girdauskui.

12,30. Susitiekimas prie Brazilijos Nepriklausomybės paminklo Ipirangoje. Automobilių virtinė su Brazilijos ir Lietuvos vėliavomis. Gros S. Paulo policijos orkestras.

1. Eisena prie paminklo, vėliavų įnešimas, 2. PALKo komiteto žodis lietuviškai ir portugališkai, 3. Brazilijos Himnas 4. Vainikų padėjimas, 5. Malda už Tėvynę lietuviškai ir portugališkai; 6. Brazdžionio „Antrieji šimtmečių žingsniai (eileraštis), 7. Lietuvos Himnas; 8. Bendra nuotrauka.

13,30 val.: atsisveikinimo „churrasco“ Lietuvių Sąjungos būstinėj. Svečiams iš užsienio įėjimas veltui, kitiems – 25 kr.

Šokiams gros orkestras.

KONGRESO SEKCIJOSE

bus svarstomos kiekvienam lietuviui svarbios problemos. Galėsim ir patys savi nuomones pasakyti ir kitu pasi- klausyti.

GERA DALIS KONGRESO PASI-SEKIMO PRIKLAUSO NUO J Ū S U TODĖL DALYVAUKITE. ESATE REIKALINGAS

PAL KONGRESO LIETUVAITĖ

KLAUDIJA PRATELYTĖ

surinkusi virš 2000 balsų. Ji atstovavo taut. šokių ansamblį NEMUNA. IR yra uoli jo šokėja. Buvo II Pasaulio liet. Jaunimo kongrese.

ANTRĄ VIETĄ laimėjo:

LAIMA VOSYLIUTĖ

gavusi 1350 balsų. Ji kandidatavo nuo Žilvičio, norėdama padėkot lietuvių visuomenei, padėjusiai nuvykt į Jaunimo kongresą Amerikon.

TREČIA VIETA teko SILVANIJAI ARADZENKAITEI gavusiai 1275 balsus. Ji buvo Sąjungos-Aliança kandidatė.

IĖJIMAI NEAPMOKAMI

Per V. PAL Kongresą be bilietu galima įeiti ir dalyvauti visuose posėdžiuose koncertuose, taut. šokių festivalyje ir Vasario 16 minėjime japonu kultūros salėje.

REIKS UŽSIMOKĖT už susipažinimo kokteili Jaunimo namuose vasario 22 d 10 kruzeiru ir už atsisveikinimo čuraska R. Lituania. 67. vasario 25 d. 25 kruz

Pakvietimus galima gauti pas kongreso rengėjus ir klebonijose.

SVEIKINAME V. PAL KONGRESĄ!

SONELMA

INDÚSTRIA METALURGICA LTDA.

SAVININKAI BIRUTĖ IR JONAS BAGDŽIUS

PEÇAS ESTAMPADAS E TORNEADAS EM GERAL

Rua Ministro Salgado Filho, 317
Vila Libanesa - Vila Prudente

Fone 273-1865
São Paulo

SERRALHERIA MAGILA

Fabrica-se e Conserta-se Portas Onduladas - Portões - Grades e Vitroux
- ESPECIALIDADE EM CAVADEIRAS TRADO -

Albertas Magila & Cia. Ltda.

SVEIKINAME V. PAL KONGRESĄ!

Rua Gradaú, 313 (Prédio próprio)
Vila Bela

Fone: 274-1817
São Paulo

DALYVAUKIME PAL KONGRESE

ALP(LKA) 1815
LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO
55 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS ĮVYKS KARTU
SU KONGRESO UŽDARYMU VASARIO 24 DIENĄ,
19:30 VALANDĄ JAPONŲ KULTŪROS SALĖJE.

„Liberdade, kampas Galvão Bueno ir S. Joaquim gatvių.

ŠVENTO JUOZAPO VYRŲ BRO
LIJA SVEIKINA PENKTOJO PIE
TŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KON
GRESĄ IR VISUS SVEČIUS.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BRO
LIJOS VALDYBA.

ŠV. KAZIMIERAS

Sekmadienį, kovo 4 dieną bus
Šv. Kazimiero lietuvių asmeninės
parapijos metiniai atleidai. Pagerb-
sim savo tautos Globėją. Iškilmin-
ga mišių auka prasidės lygiai 17 v.

Po mišių arbatėlė su savo atsi-
neštais užkandžiais.

Mieli parapiečiai, tiek maža te-
turim progą susitikti, pabendraut
Tat ko gausiausiai dalyvaukime to
je savo parapijos šventėje. Parody
kim ir sau ir kitiems, kad mes sa-
vo parapija vertiname, jos norime,
ja kiek galedami lankome. Ačiu.

ŠIRDIES IR DVASIOS ATGAIVA

Iš Lietuvos atvykusieji dar atsimena-
me. jog gavėnia buvo didesnio susitelki-
mo. surimtėjimo, ir dvasinio atsigavini-
mo metas. Ypač branginamos buvo ga-
vėnios rekolekcijos parapijose ir mokyk-
klose. Po tų rekolekcijų ir po geros ve-
lykinės išpažinties, kokios linksmos ma-
lonios buvo Velykų šventės

Kadangi mūsų parapiečiai gyvena iš-
simėtę po visą S. Paulį ir labai sunku ya-
ra tiek toli atvykti savo parapijon savai-
tės vakarais, tai beveik neįmanoma su-
rengti parapijos rekolekcijas, kuriose
galėtų dalyvauti didesnis būrys parapie-
čių. Todėl šiai gavėniai pramatyta to-
kia dvasinio atsigavavimo tvarka:

Kiekvieną gavėnios sekmadienį (pra-
dedant kovo 11 dieną) lygiai 17 valan-
dą, šv. Kazimiero parapijos salėje bus
giedami Graudūs verksmai. Ta proga
bus sakomos ir dvasinio turinio konfe-
rencijos svarbiais ir visiems įdomiais
klausimais. Susitelkimas baigsis šv. Mi-
šių auka.

Tas rekolekcijas praves kun. Jonas
Kidykas, S.J.

Labai labai kviečiame visus lietuviu:
ko gausiau dalyvauti tame dvasiniame
atsinaujinime.

PASIIMKIM LAIKO SAVO DVA-
SIAI ATGAIVINTI!

Klebonas

M.L. REDAKCIJOJE GALIMA GAUT

ką tik atgabenta nauja gražių dainų
gerų dainininkų įdainuota T.J. Giedrio
pagaminta plokštelė. Čia niekas dar nėra
tų dainų girdėjęs. Šviežia naujiena.

Gauta iš Amerikos

Atėjo iš Amerikos keletas naujų kny-
gu. Su jomis yra ir naujas

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODY
NAS. 590 psl., apie 30.000 žodžių

AR JAU ATSILYGINOT
UŽ MŪSU LIETUVA?

URUGVAJUS

Urugvajaus Lietuvių Kolonija Vasario
16-sios minėjimą surengė vasario 10
d. šeštadienį, Urugvajaus Lietuvių Kul-
tūros Draugijos salėje. Nors tą dieną dėl
įvairių kariuomenės dalinių nesutikimo
privažiavimas buvo tiesiog užblokuotas
susirinko palyginus, gana daug žmonių.

Minėjimo programą pradėjo choras
„Aidas“ Urugvajaus ir Lietuvos him-
nais. Chorui talkininkavo ažuolyniečiai
ir rintukai. Scena buvo pilna choristų ir
beveik visi buvo jauni.

Po himnų, trumpą bet ugningą žodį
lietuvių ir ispanų kalbomis tarė Lietu-
vos Atstovas Pietų Amerikai Anatolijus
Grišonas. Choras žavėjo visus dviem
patriotinėm dainom: „Prażydo pirmos
melsvos žibutės“ ir „Tėvynė Lietuva“.
Chorui vadovavo Vytautas Dorelis, pia-
nu palydėjo ilgametė choro accompana-
torė Marija Teresa Drobnowski de Mod-
zelewski.

Mažieji Rintukai, vadovaujami Mar-
celės Dorelytės ir akordeonisto Juozo
Petruškevičiaus šauniai pašoko „Šustą“
ir „Gyvatarą“.

Urugv. Liet. Kult. Draug. Pirminin-
kas Elektrotechnikas Edmunas An-
driuskevičius, ispanų ir lietuvių kalbo-
mis pasveikino susirinkusius į minėji-
mą ir iškalbingai nurodė jo prasmę ir
reikšmę mūsų laikais.

„Ažuolynas“, kuris kaskart nustebi-
na ir pradžiugina savo nauja taut. šokių
technika ir pažanga, sušoko: „Pasiutpol-
kę“, „Blazdingėlę“, „Blezdinginį“ Jon-

LIETUVIS GYDYTOJAS

Dr. ANTANAS ŠIAULYS

Chirurgija, neurologija, kli-
nika.

R. dos Trilhos, nr 1822
Moóca. Tel. 92-39-91

ŠIO M.L. NUMERIO GAR-
BĖS LEIDĖJO TITULU PAGER-
BIAME JO PRAKILNYBĖ, PRE-
LATĄ PIJŲ RAGAŽINSKĄ, VIE-
NĄ IŠ KETURIU LAIKRAŠČIO
KŪRĖJŲ, ILGAMETĮ REDAK-
TORIŲ, DAUG TRIŪSO IR SA-
VO PINIGO SUDĖJUSĮ JAM IŠ-
LAIKYTI, V PALKO RENGIMO
KOMITETO PIRMININKA.

kelį“, „Jievaro Tilta ir „Našlė“ Blezdin-
dingėlė ir „Našlė“ buvo visai naujo šokiai
kiti seniai bematyti. Taut. šokių žinovės
mok. Gėnės Stanevičienės nuomone jie
buvo atlikti pavyzdinčiai „Jievaro Til-
tą“ šoko 12 porų – tai pirmas kartas
mūsų kolonijoje „Blazdingėlė“ šoko
12 mergaičių. Buvo tikrai žavu. Šo-
kiamis vadovavo odont. Alfredas Sta-
nevičius, elektriniu akordeonu griežė
Juozas Petruškevičius.

Per tautinių šokių pertrauką Birutė
Žukaitė-Mačanskaitė jautriai ir meni-
škai paskaitė J. Aiščio eilėraštį „Lietuvai
Tėvynei“.

Pasibaigus programai, svečiai smagiai
linksminosi iki ankstyvo ryto, griežiant
geram orkestrui, vaišinosi gaivinančiais
gėrimais ir šnekučiavosi su savo seniai
bematytais draugais.

Mūsų kolonijos dvi radijo valandėlės
10 ir 11 vasario savo programas pasky-
rė tam minėjimui. 17 ir 18 vasario per
tas programas kalbėjo Liet. Atstovas P.
Amerikai Anatolijus Grišonas: 17 vas.
ispaniškai, 18 vasario – Lietuviškai.

J.G.

VĖL NETEKOME

Mūsų Lietuvos skaitytojas TADAS ŠOB
LEVIČIUS 69 metu, gyvenęs V. Remė
dios, apleido šį pasaulį vasario 10 d. pa-
likdamas liūdesy savo žmoną Kamilę
Karosaitę ir du sūnus. Taip pat MYKO
LAS ŠINKŪNAS iš Parque da Moóca
vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomy-
bės šventėje, atsiveikino su savo žmo-
na Stefanija Sakavičiūte su 3 vaikais,
marčia Vilma ir anūkais.

EKSKURSIJA Į RIO DE JANEIRA

Jaunimo Namuose Zelinoje per atus
togas vyko net keli lietuvių kalbos in-
tensyvūs kursai. Jeigu pasistengs juose
išmukti šiek tiek daugiau lietuvių kal-
bos, jaunimui buvo žadėta premija
kelionė į Rio de Janeirą.

Nors lankiusiųjų skaičius buvo la-
bai mažas, vistiek buvo rasti verti premi-
jos NILZA GUZIKAUSKAITĖ IR KLAU
DIJUS BUTKUS.

Tada vasario 10 dieną, jie kun. H
Šulco lydimi, išvyko į Rio.

Ten lankė miesto įžymybės, maudė-
si garsiuosiuose „Flamengo ir „Ipane-
mos“ plazuose, susipažino per sekma-
dienio Mišias su dalimi tenyksiškos lie-
tuvių kolonijos nariu.

Viena diena buvo skirta kelionei į
Teresopolį. Kelionę finansavo Petraitis
Teresopolyje ekskursantai lankėsi pas
St. Kumpį, kurs labai šiltai priėmė, gau-
siai pavaišino ir dar aukėjo pinigų jau-
nimo stovykloms, V PAL Kongresui, ir
padovanojo vertingų lietuviškų knygų
jaunimo bibliotekai.

Dar aplankė kun. M. Valiukevičių Ni-
teroi mieste, ekskursantai laimingi gri-
žo į São Paulį. Rio lietuviai labai juos
pagėmė ir prašė būtinai sugrįžti.

Didelis aciu pp. Dubauskams, kurių
namai buvo nuolatine nuoširdi pastogė
Ir aciu visiems kitiems dosniems Rio
lietuviams.

Kun. H. Šulcas

Mirusių šeimoms ir giminėms reiš-
kiame gilia užuojautą. Teilsisi ramybė-
je.

MŪSU
LIETUVA

NOSSA LIUANIA

Caixa Postal, 4421

01000 São Paulo, SP

Diretor Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARVALHO
Redator Jonas Kidyskas
Administrador Jonas Bruškas

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.: Paskiro
numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą.
Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti
raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išrei-
kia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimu kalbą ir turinį redakcija neatsa-
ko. Laikraštis spaudinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10
puslapiams redakcijai iteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.